

*О. Даценко,
студентка,
О. Холоденко,
кандидат. пед. наук, доцент,
НПУ імені М.П. Драгоманова*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В ДОШКІЛЬНІЙ ТА ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ

Володіння іноземною мовою у дошкільному віці – це не вимога програм навчальних закладів, а природна потреба сучасних дітей та їхніх батьків, які живуть у багатомовному полікультурному світі. Сучасні дошкільнята разом з батьками подорожують до інших країн, дивляться зарубіжні фільми, співають зарубіжні пісні, користуються іншомовними комп'ютерними програмами. В наш час дуже швидко відбувається модернізація всіх технологій, тому що кожен день світ змінюється, осучаснюється у всіх напрямках та під нього треба підлаштовуватись. Модернізація структури і змісту мовної освіти підвищує вимоги до організації раннього навчання іноземної мови як до фундаменту дошкільного та шкільного курсу з цього навчального предмета [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що багато вітчизняних та закордонних науковців зробили вагомий внесок у дослідження проблеми викладання і вивчення іноземних мов (О. Вишневський, І. Зимня, Г. Китайгородська, С. Ніколаєва, Є. Пасов, Г. Рогова, О. Тарнопольський).

Структуру специфіку та цілеспрямованість занять англійської мови в ДНЗ детально окреслено в дослідженні Т.М. Шкваріної [2]. Також проблему інноваційних технологій навчання іноземних мов в дошкільній та початковій освіті розкрито у наукових доробках, зокрема: А.М. Богуш, Р.А. Дольнікова, Р.Ю. Мартинова, О.І. Матецька, С.А. Натальїна, В.М. Плахотник, Т.К. Полонська, В.Г. Редько, С.В. Роман, Ж. Ронже, А. Табуле-Келлер, зусиллями яких доведено ефективність раннього навчання іноземної мови від народження і до 6 років, розглянуто зміст на початковому етапі.

Окрім того, Е.М. Верещагін, Л.С. Виготський, Л.В. Щерба розкрили причини двомовності дітей. О.Б. Бігич, О.О. Коломінова, З.М. Нікітенко досліджували особливості формування окремих компонентів мовних і мовленнєвих навичок і вмінь у молодших школярів.

О.Й. Негневицька, З.Я. Футерман обґрунтували методику навчання англійської мови старших дошкільників на засадах комунікативного та ситуативного підходів.

А.Ф. Гергель розкрила особливості інтегрованого навчання ІМ дітей 5 років за допомогою сюжетних текстів, а О.Д. Рейпольська визначила педагогічні умови індивідуально-диференційованого підходу до навчання іноземної мови дітей дошкільного віку в різновікових групах. С.В. Соколовська уклала методику навчання іноземної мови дітей шестирічного віку на засадах особистісно-орієнтовного підходу.

Такі науковці як Н.І. Імадзе, В. Мопольд, Ж. Ронже, В. Штерн та інші вважають найбільш сприятливим ранній вік, аргументуючи свою позицію тим, що діти віком від 2 до 5 років «схоплюють» на льоту слова рідної та іноземної мов. Проте більшість науковців все-таки переконана, що починати навчати дитину іноземної мови слід з 4-6 років, коли в неї формується достатня словникова база рідної мови (У. Ванрайх, Г. Талмер, У. Пенфільд, Е. Пулгрем, Л. Роберт, К. Ушинський, Е. Хауген та інші).

Психофізіологічні та нейрофізіологічні дослідження як вітчизняних (Л.С. Виготський, І.А. Зимня, О.О. Леонтьєв), так і зарубіжних учених (М. Браун, У. Пенфілд, Л. Робертс, В. Сингер) показують: на п'ятому році життя в дитини практично завершується нейрофізіологічне дозрівання мозку, що є передумовою інтенсивного розвитку пізнавальних процесів та мовленнєвих здібностей.

Одним із пріоритетних напрямів реформування освіти, визначених Державною національною програмою «Освіта. Україна ХХІ сторіччя», є необхідність «досягнення якісно нового рівня у вивченні іноземних мов». На відміну від інших предметів, іноземна мова — це ціла галузь знань, оскільки розкриває перед людиною скарбницю іншомовної культури, нові стилі життя. Інтеграція України у світову спільноту потребує досконалого володіння іноземними мовами шляхом інноваційних технологій. Тому їх використання визначене як один з пріоритетних напрямів реформування освіти.

Інтерактивне навчання — це навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння, спільного розв'язання навчальних завдань, розвитку особистісних якостей учнів.

Навчальний матеріал легше засвоюється й найдовше зберігається в пам'яті в тому випадку, коли учень не пасивно сприймає те, що говорить учитель, а активно діє під час вивчення матеріалу.

Сучасному вчителю важливо знати новітні методи викладання іноземної мови, спеціальні навчальні техніки та прийоми, щоб оптимально підібрати той чи інший метод викладання відповідно до рівня знань, потреб та інтересів учнів. Методи навчання не є простими алгоритмізованими одиницями, їх раціональне та вмотивоване використання на заняттях з іноземної мови вимагає креативного підходу з боку вчителя.

Якісна мовна підготовка учнів неможлива без використання сучасних інноваційних освітніх технологій. Сучасні інноваційні технології в освіті — це використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчанні, проектна робота в навчанні, робота з навчальними комп'ютерними й мультимедійними програмами, дистанційні технології в навчанні іноземних мов, створення презентацій у програмному середовищі Microsoft PowerPoint, використання ресурсів всесвітньої мережі Інтернет.

Ці технології допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію та диференціацію навчання з урахуванням здібностей дітей, їхнього рівня знань.

Завданням вищого навчального закладу (ВНЗ) є не тільки формування професійно-методичної компетентності майбутніх викладачів англійської мови дошкільних навчальних закладів (ДНЗ), а й формування у них інноваційної компетентності, яка розглядається науковцями як «система мотивів, знань, умінь, навичок, особистісних якостей педагога, що забезпечує ефективність використання нових педагогічних технологій у роботі з дітьми» [1: 206].

Раціональне поєднання традиційної методики викладання з новітніми методами і технологіями навчання дозволить оптимізувати досягнення навчально-виховних цілей, створити найбільш сприятливі умови для розвитку особистості дошкільника на заняттях англійської мови в ДНЗ.

Проаналізувавши різноманітну педагогічну літературу з проблеми дослідження, ми дійшли наступних висновків. Зараз особливо гостро стоїть питання про специфіку оволодіння іноземною мовою у ранньому віці. Педагог повинен створити сприятливе іншомовне середовище для опанування дітьми англійської мови, бути озброєним великою кількістю сучасних технологій навчання. В контексті створення єдиної системи навчання іноземній мові від дитячого садка до вищих навчальних закладів на кожному етапі вирішуються завдання з відповідними технологіями навчання, які відповідають конкретній меті та віковим особливостям дітей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: [навч. посібник] / І.М. Дичківська. - Київ. Академвидав. - 2004. - 218с.
2. План дій щодо поліпшення якості вивчення іноземних мов у дошкільних навчальних закладах та у початковій школі загально-освітніх навчальних закладів на 2009-2012 рр. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [URL:http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-2C3B066E92DBA/list-d4a04af326](http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-2C3B066E92DBA/list-d4a04af326)
3. Шкваріна Т.М. Методика навчання іноземної мови дошкільників: [навч.посібник] / Т.М. Шкваріна. - Київ: «Освіта України». - 2007. - 300с.